

Wyrok z dnia 8 kwietnia 1998 r.

I PKN 39/98

Jeżeli wyrządzenie przez pracownika szkody w mieniu pracodawcy wyłącza prawo do nagrody z zakładowego funduszu nagród, to pracownik nie nabywa prawa do tej nagrody, choćby sąd orzekł o obowiązku jej naprawienia.

Przewodniczący SSN: Andrzej Kijowski, Sędziowie SN: Adam Józefowicz, Zbigniew Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 1998 r. sprawy z powództwa Tadeusza D. przeciwko Urzędowi Gminy w T. o odprawę rentową i nagrodę z zakładowego funduszu nagród, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 16 października 1997 r. [...]

1. z m i e n i ł zaskarżony wyrok w części oddalającej apelację pozwanego Urzędu Gminy w T. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Zamościu z dnia 20 czerwca 1997 r. zasądającego na rzecz powoda kwotę 866,30 zł z ustawowymi odsetkami tytułem nagrody z zakładowego funduszu nagród za 1996 r. w ten sposób, że oddalił powództwo w tym przedmiocie,

2. o d d a l i ł kasację w pozostałym zakresie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie oddalił apelację pozwanego Urzędu Gminy w T. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Zamościu z dnia 20 czerwca 1997 r. [...] zasądającego od pozwanego na rzecz powoda Tadeusza D. kwotę 11.896,10 zł z ustawowymi odsetkami z tytułu odprawy rentowej oraz nagrody z zakładowego funduszu nagród. Sąd Wojewódzki przyjął, że prawo do odprawy rentowej przysługiwało powodowi na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 21, poz.

124 ze zm.) - jako pracownikowi samorządowemu, który przeszedł na rentę inwalidzką, wskazując na utrwaloną judykaturę w zakresie przesłanek nabycia tego prawa, nie wymagających bezpośredniego związku nabycia uprawnień rentowych z rozwiązaniem stosunku pracy. W kwestii nagrody z zakładowego funduszu nagród Sąd Wojewódzki uznał za bezpodstawne wstrzymanie wypłaty już przyznanego świadczenia w sytuacji, gdy szkoda wyrządzona przez powoda w postaci pobrania nienależnej nagrody jubileuszowej nie istnieje, wobec zobowiązania powoda do jej naprawienia prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Zamościu [...].

W kasacji pozwanego podniesiono zarzut naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie § 7 ust. 1 lit. a) regulaminu wypłat nagród z Zakładowego Funduszu Nagród, wprowadzonego zarządzeniem Wójta Gminy z dnia 31 grudnia 1994 r. - przez przyjęcie, że powód nabył takie prawo - mimo wyrządzenia szkody w mieniu pracodawcy. Zdaniem skarżącego został również naruszony art. 21 ustawy z dnia 22 marca 1990 r., skoro powód w związku z chorobą nie ubiegał się o przyznanie mu prawa do renty inwalidzkiej, a wniosek rentowy złożył już po odwołaniu go z zajmowanego stanowiska. Wreszcie podniesiony został zarzut naruszenia przepisów postępowania (art. 67 § 1 i 243 KPC), mające istotny wpływ na wynik sprawy - przez błędne określenie w wyroku strony pozwanej, którą nie jest Urząd Gminy T., ale Wójt tej Gminy.

Powód w odpowiedzi na kasację wnosił o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Oczywiście bezzasadny jest kasacyjny zarzut błędnego określenia strony pozwanej w zaskarżonym wyroku, albowiem powód był wójtem w Urzędzie Gminy T., a zatem był zatrudnionym na podstawie wyboru pracownikiem samorządowym tego Urzędu, który został prawidłowo określony jako pozwany pracodawca, co jednoznacznie wynika z przepisów art. 1 i 2 pkt 1 lit. a) ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych.

W zakresie zarzutów merytorycznych kasacja jest uzasadniona w oddalającej apelację pozwanego od zaskarżonego wyroku w części dotyczącej bezpodstawnego zasądzenia na rzecz powoda kwoty 866,30 zł z tytułu nagrody z zakładowego funduszu nagród. W tym zakresie Sąd Wojewódzki naruszył prawo materialne, błędnie interpretując postanowienie § 7 ust. 1 lit. a) obowiązującego w pozwanym Urzędzie

regulaminu wypłat nagród z zakładowego funduszu nagród, który przewidywał utratę prawa do nagrody w przypadku wyrządzenia szkody zakładowi pracy z winy pracownika. Nagroda taka ma charakter świadczenia premiowego, które jest uzależnione od spełnienia pozytywnych przesłanek premiowych i równoczesnego niewystąpienia reductorów premiowych, do których wspomniany regulamin zaliczał wyrządzenie szkody pracodawcy z winy pracownika. W przypadku powoda takie zawinione działanie polegało na pobraniu nienależnej nagrody jubileuszowej za 30 lat pracy na podstawie nieprawdziwych danych dotyczących okresu zaliczalnego do stażu pracy, warunkującego przyznanie tego świadczenia. Wyrządzenie takiej szkody w mieniu pracodawcy zostało potwierdzone prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu, który zobowiązał powoda do jej naprawienia. Wbrew błędnemu i nieracjonalnemu przekonaniu Sądów orzekających w sprawie - ustalenie orzeczeniem sądu obowiązku odszkodowawczego pracownika wcale nie oznacza, że szkoda nie została wyrządzona, ale jedynie to, że w innym procesie orzeczono prawomocnym wyrokiem sądowym obowiązek jej naprawienia. Niekwestionowanego faktu wyrządzenia przez powoda szkody w mieniu pracodawcy nie niweczy sądowe orzeczenie obowiązku jej naprawienia, które określa jedynie sposób kompensaty wyrządzonej szkody w przypadku ustalenia odpowiedzialności sprawcy.

W tych okolicznościach powód utracił uprawnienie premiowe wskutek wystąpienia reductorów premiowych przed datą uruchomienia wypłaty świadczeń z zakładowego funduszu nagród. Prawo do spornego świadczenia premiowego (nagrody z zakładowego funduszu nagród) nie wynikało z decyzji pracodawcy o jego przyznaniu, ponieważ wystąpienie negatywnej przesłanki nabycia tego uprawnienia, w postaci zawinionego wyrządzenia szkody w mieniu pracodawcy, spowodowało ipso iure utratę prawa do spornego świadczenia (§ 7 ust. 1 lit. a) obowiązującego w pozwanym Urzędzie regulaminu wypłaty nagród z zakładowego funduszu nagród). Dlatego w tym zakresie Sąd Najwyższy na podstawie art. 393¹⁵ KPC orzekł reformatoryjnie i oddalił powództwo o zasądzenie nagrody z zakładowego funduszu nagród.

W pozostałym zakresie kasacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 393¹² KPC jako niezasadniona, albowiem według utrwalonej jednolitej judykatury Sądu Najwyższego (począwszy od wyroku z dnia 23 listopada 1993 r., I PRN 111/93, OSNCP 1994 z. 12, poz. 243), przekonująco przyjmuje się, że związek między rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem prawa do renty lub emerytury, przewidziany w przepisach regulujących prawo do odprawy, może mieć nie tylko charakter przycy-

nowy i czasowy, ale także funkcjonalny. Taki związek potwierdziły Sądy orzekające w sprawie - ustalając, że powód zachorował w czasie trwania stosunku pracy i z tytułu tej choroby był nieprzerwanie niezdolny do pracy do dnia uzyskania uprawnień rentowych. Dlatego powodowi jako pracownikowi samorządowemu przy przechodzeniu na rentę inwalidzką przysługiwała jednorazowa odprawa pieniężna, która została prawidłowo zasądzona z uwzględnieniem reguł art. 21 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych.

=====